ANUL VII. — No. 1865. EDIȚIA A TREIA DUMINECĂ 15 MAIŬ 1894.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNI
ȘI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN *Bucureștĭ* LA CASA ADMINISTRAȚIEĬ
DIN *Județe* ȘI *Streinătate* PRIN MANDATE POȘTALE
UN AN ÎN ȚARĂ 30 LEĬ; ÎN STREINĂTATE 50 LEĬ
ȘASE LUNĬ .. 15 » » » 25 »
TREĬ LUNĬ .. 8 » » » 13 »

Un numer în streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te ferești Române de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN *Bucureștĭ* ȘI *județe* SE PRIMESC *numaĭ la Administrație*
DIN *Streinătate*, DIRECT LA ADMINISTRAȚIE IȘ *la toate oficiele de publicitate*
ANUNCIURĬ LA PAG. IV . . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . . 2,— leĭ »
» » » II . . . . . 3,— » »
INSERȚIELE ȘI RECLAMELE 3 LEĬ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEȘTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA
kioșcul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

CONDAMNĂRILE DIN CLUJ

GREVE LA ȚARĂ

E lucru constatat astă-zi, orĭ-ce ne-ar cînta ceĭ interesațĭ, că pricina adîncă a rĕscoalelor țărăneștĭ este mizeria. Lucrul acesta nu maĭ poate fi ascuns; el reese din toate manifestările țărănimeĭ.

Legea maximuluĭ, popăritul și toate cele-l'alte legĭ păcătoase sînt numaĭ niște cauze ocazionale ale rĕscoalelor; în fond însă, aceea-ce ridică pe sătenĭ este sărăcia care-ĭ istovește fizicește și le rătăcește mintea.

De aceea, acum cînd raportul preseĭ s'a sfîrșit, acum cînd discuția este de drept deschisă asupra acesteĭ probleme îngrozitoare, sîntem datorĭ să spunem fie-care ce credem. Se înțelege, vor fi multe părerĭ și de sigur multe admisibile.

Pentru noĭ, e lucru 'nvederat că nu de la stăpînitorĭ poate veni mîntuirea țărănimeĭ. Fenomenul acesta, ca o clasă să scape din nevoĭ pe o altă clasă, cu interese potrivnice, nu s'a maĭ vĕzut în Istorie, — și, de bună seamă, nicĭ nu se va vedea vreodată. La noĭ, săteniĭ aŭ fost amar înșelațĭ și îngrozitor nedreptățițĭ de toate partidele burgheze. Să binevoiască să nu se supere nimenĭ de afirmarea asta, de vreme ce ea înfățișază un adevăr elementar în Istoria teribileĭ exploatărĭ a noroduluĭ romînesc. Albĭ și roșiĭ, liberalĭ și conservatorĭ, toțĭ și-aŭ arătat arama. De la vorbele luĭ Kogălniceanu: „dac'așĭ fi știut că împroprietărirea de la 1864 va atinge marea proprietate, maĭ bine mĭ-așĭ fi tăiat mîna dreaptă de cît să iscălesc" și pînă la ordonanțele neroade și barbare ale Catargiuluĭ din anul 1894, nu-ĭ de cît un pas foarte mic.

Nu se cuvine, decĭ, să facem politicianism meschin din chestia țărănească, ci să spunem lucrurile cum sînt: toțĭ aŭ dovedit că interesul de clasă e maĭ presus de sentimentalismul utopic cu care se împăunează une-orĭ.

Să ne luăm decĭ o grije și să încetăm de a cere unuĭ partid saŭ altuia emanciparea de fapt a țărănimeĭ, emancipare pe care n'o vor săvîrși, pentru că nu le convine. Și să punem toată nădejdea în propriile noastre puterĭ.

Iată una din soluțiĭ, care mi se pare c'ar fi cel puțin un mijloc de luptă admirabil.

La congresul din anul acesta al social-democrațieĭ, s'a propus de către delegația Craioveĭ înființarea de sindicate țăräneștĭ. In legătură cu aceasta, sub-scrisul a fost de părere ca grija cea d'întîiŭ a acestor sindicate să fie organizarea de greve la țară.

Mi se pare că propunerea asta,— care a fost primită, — ar avea darul de a deprinde pe sătenĭ cu luptele legale.

In adevăr, pe cît timp eĭ n'aŭ dreptul de vot; pe cît timp eĭ nu știŭ să se manifesteze de cît prin revolte, care tot-d'auna lor le sînt în pagubă, grevele ar fi singura armă de luptă care le-ar putea folosi.

Maĭ întîiŭ, greva este o armă legală. Astăzĭ, cînd țăraniĭ se ridică să protesteze, eĭ sînt schingiuițĭ și împușcațĭ. Se ia ca pretext faptul că eĭ se adună la primărie, faptul acesta se chiamă răscoală, iar nenorociții sînt tratațĭ ca... rebelĭ.

Cu greva nu-ĭ tot ast-fel. Organizațĭ în breaslă, țăraniĭ ar refuza pur și simplu de a eșĭ la muncă, iar aceia carĭ ar suferi urmările, ar fi mariĭ proprietarĭ. Eĭ bine, cînd aceștia s'ar vedea lipsițĭ de brațe, ar alerga eĭ singurĭ să se 'mpotrivească unor legĭ prea 'mpovărătoare pentru țărănime. Și cum pe mariĭ proprietarĭ guvernele nu-ĭ împușcă, multe legĭ ar cădea. Acum, că mariĭ proprietarĭ n'ar pune piept din dragoste, ci silițĭ de grevă, aceasta ne e indiferent; aceea-ce ne interesează, este faptul că săteniĭ ar putea duce lupta cu folos.

Dar, afară de rezultatele acestea imediate, grevele ar maĭ avea avantajul că ar deștepta în sătenĭ spiritul de solidaritate și i-ar obicinui cu niște lupte maĭ rodnice de cît răscoalele.

Neapărat, pentru asta se cere o propagandă activă și niște organizatorĭ destoinicĭ și devotațĭ.

Cine vor fi aceia? Pînă azĭ nu-ĭ putem numi, pentru că nu-ĭ cunoaștem. Dar e sigur că eĭ nu vor eșĭ din rîndurile putredelor partide burgheze.

Anton Bacalbașa.

CONDAMNĂRILE DE LA CLUJ

Ultima ședință a Curțeĭ cu jurațĭ din Cluj s'a deschis la orele 8 și jumătate; președintele a făcut rezumatul desbaterilor, apoĭ a citit întrebările puse jurațilorîn număr de 37.

Acuzațiĭ fiind întrebațĭ, rĕspund că n'aŭ nicĭ o obiecțiune de făcut.

Procurorul a cerut ca Curtea să ia în considerație, pentru a da un verdict drept, textul traducereĭ franceze, maghiare, germane și italiene. Curtea a respins cererea procuroruluĭ.

La orele 12 jurațiĭ s'aŭ retras pentru a delibera. Sala a fost golită și galeriile închise.

Verdictul

La orele 1 jum. juratul Worner pronunță verdictul.

Juriul rĕspunde **da** *pentru toțĭ acuzațiĭ, afară de Vasiliu Rațiu, vicarul din Făgăraș, Nicolae Munteanu, Duma și Nicolae Roman.*

Iată numărul de voturĭ cu care aŭ fost condamnațĭ membriĭ comitetuluĭ național:

Dr. Rațiŭ	*10 voturĭ*
G. Pop de Băseștĭ	*12 »*
Lucaciŭ	*11 »*
Comșa	*12 »*
Barcianu	*11 »*
Cristea	*10 »*
Coroianu	*11 »*
Barbu	*10 »*
Dr. Mihail	*12 »*
A. Suciu	*8 »*
M. Veliciu	*12 »*
Patita	*12 »*
Domide	*12 voturĭ*
Dionisie Roman	*7 »*

Procurorul cere pedeapsa de peste 2 anĭ și jumătate *pentru toțĭ condamnațiĭ, afară de Patriciu Barbu și de D. Roman, pentru carĭ cere o pedeapsă maĭ mică.*

Tot-odată cere condamnarea lor la plata cheltuelilor procesuluĭ în suma de 3238 fiorinĭ.

SENTINȚA

La ora 5 președintele a dat citire următoareĭ sentințe:

Dr. Rațiŭ . . .	**2 anĭ**
Dr. Lucaciŭ . .	**5 „**
G. Pop de Băseștĭ	**2 „**
Comșa	**3 „**
Bărceanu . . .	**2 „ jum.**
Cristea . . .	**8 lunĭ**
Coroianu . . .	**2 anĭ 8 lunĭ**
Barbu	**2 lunĭ**
Dr. Mihali . .	**2 anĭ jum.**
A. Suciŭ . . .	**1 an 8 lunĭ**
M. Veliciŭ . .	**2 anĭ**
Patița.	**2 „ jum.**
Domide. . . .	**2 „ „**
D. Roman. . .	**8 lunĭ**

Toțĭ sînt condamnațĭ la arest de stat și solidarĭ la plata cheltuelilor procesuluĭ în sumă de 3.238 fiorinĭ.

Această sentință trebue să se înscrie în 13 ziare.

EVENIMETELE DIN SERBIA

O cunoștință prețioasă.—Intrevederea. — Nebunia unuĭ Rege. — De ce s'a întors Milan. — Regina Natalia.—Ce crede prințul Petru?—Ce se va întîmpla.—Revoluția.—Tratatul secret.—Pe cînd răsturnarea?—Prințiĭ Arsenie și Alexie. — Concluzie.

O cunoștință prețioasă

Eram foarte descurajat văzînd puținul succes pe care îl obținusem în convorbirea avută Juoĭ 12 Maiŭ, cu prințul Arsenie Caragheorghevicĭ.

Insă, un concurs de împrejurărĭ foarte neașteptate și bizare m'a pus în măsură să fac cunoștință cu o persoană care stă în cele maĭ strînse legăturĭ cu însu-șĭ prințul Petru Caragheorghevicĭ, pretendentul la tron și probabil viitorul rege al Serbieĭ.

Această persoană nu era ținută să se mențîe în rezerva extrem de prudentă a prințuluĭ Arsenie, maĭ mult chiar, după cum se va vedea maĭ jos, avea cea maĭ vie dorință ca opinia publică a țăreĭ noastre să fie perfect luminată asupra celor ce se petrec și se vor maĭ petrece în Serbia.

De și erea vorba să ne întîlnim Duminică 15 Maiŭ, față însă de urgența evenimentelor din Serbia, am rugat pe această persoană să-mĭ fixeze imediat o întîlnire.

Am obținut făgăduiala să ne întîlnim Juoĭ seara la orele 9.

Intrevederea

La ora fixată m'am dus la *rendez-vous* și în fața a două feligiane de cel maĭ oriental stil, pline cu cea maĭ orientală și maĭ parfumată Moka, s'a început următoarea conversație:

— Mi-ațĭ făgăduit cele maĭ amănunțite și maĭ importante destăinuirĭ asupra evenimentelor din Serbia, am început eŭ să zic; ce v'a făcut să-mĭ propunețĭ singur întîlnirea asta și pentru ce mi-ațĭ spus că dorițĭ să vă exprimațĭ părerile maĭ cu seamă prin coloanele *Adevĕruluĭ*?

— Maĭ întîiŭ, rĕspunse interlocutorul meŭ, pentru noĭ sîrbiĭ, favoarea opinieĭ publice din Romînia ne importă colosal de mult. Destinele acestor două țărĭ aŭ deja multe puncte comune și vor avea și maĭ multe în viitor. De aceea eŭ unul țin, — și cred că prințul Petru Caragheorghevicĭ îmĭ va aproba părerea, — ca în Romînia să se știe foarte exact toată însemnătatea evenimentelor grave ce se petrec în Serbia și cine sînt vinovațĭ de cele ce se întîmplă și se vor întîmpla în viitor.

Doresc să se facă cunoscute cele ce urmează în *Adevărul* pentru două motive: Intîiŭ fiind-că e organul cel maĭ răspîndit și maĭ democrat din Romînia, că susține ideĭ care sînt scumpe și prințuluĭ Petru, — prinț democrat prin excelență; — și al doilea fiind-că *Adevărul* a atacat maĭ aspru și maĭ bine fără-de-legile săvîrșite de regele Milan.

Nebunia unuĭ rege

— Ce credețĭ că l'a împins pe regele Milan la întoarcerea sa bruscă în Serbia și la neașteptata sa lovitură de stat?

— Nebunia și frica de prințul Caragheorghevicĭ. Milan n'a știut nicĭ o dată să-șĭ cîștige simpatia poporuluĭ sîrbesc. Văzînd că prințul Petru e atît de iubit de popor și că dinastia Obrenovicĭ stă pe baze șubrede, Milan a încercat să facă o apropiere, acum treĭ anĭ, între familia sa și familia Caragheorghevicĭ.

Intr'o întîlnire pe care a avut-o el cu un membru marcant al acesteĭ familiĭ, a propus că fiica cea maĭ mare a prințuluĭ Petru, pe atuncĭ în vîrstă de nouă anĭ, să fie logodită cu prințul Alexandru Obrenovicĭ, care avea 15 anĭ. Ast-fel credea regele Milan că cele două familiĭ cu pretențiĭ la tronul Serbieĭ se vor putea împăca, și că fiul săŭ va putea domni în liniște.

Prințul Petru a refuzat.

— Ce l'a făcut pe Milan să abdice în favoarea fiuluĭ săŭ?

— Un motiv foarte puțin cunoscut în de obște de public, dar foarte puternic.

Milan știa, saŭ cel puțin bănuia, că noua constituție făcută de radicalĭ în 1888, *era în realitate opera directă a prințuluĭ Petru.*

Pasicĭ și toțĭ radicaliĭ, eraŭ foarte devotațĭ prințuluĭ și lucraŭ la opera de regenerare a Serbieĭ după consiliile patriotice și desinteresate ale prințuluĭ.

Sînt unele articole din noua constituție, *cum de pildă cele privitoare la înarmarea poporuluĭ, la sufragiul universal și altele,* **redactate de însă-șĭ mîna prințuluĭ Petru**, care le-a luat din constituția elvețiană și le a adaptat trebuințelor Serbieĭ.

Regele Milan, speriat de noua constituție care-ĭ lua toate puterile din mînă și le dedea poporuluĭ, a încercat să se opue din toate puterile la adoptarea eĭ.

Simțind însă că radicaliĭ sînt hotărîțĭ să ducă lupta pînă în pînzile albe, și că dacă el se împotrivește, *va fi răsturnat și înlocuit cu prințul Petru*, s'a hotărît să abdice și să opue popularitățeĭ crescînde a familieĭ Caraghiorghevicĭ, popularitatea miculuĭ rege Alexandru.

Iată adevărul asupra abdicăreĭ.

De ce s'a întors Milan

— Bine, dar atuncĭ de ce Regele Milan a comis nebunia să se maĭ reîntoarcă în Serbia și să se apuce iar de loviturĭ de stat?

— Fiind-că nu-ĭ ajungea lista civilă pentru satisfacerea tuturor vițiilor sale. Viața de destrăbălare și de cartoforie pe care o ducea la Paris, l'a ruinat cu desăvîrșire In momentul cînd Milan a părăsit Franța ca să meargă la Belgrad, el a lăsat în urmă o datorie **de peste treĭ milioane de francĭ.**

In al doilea rînd Milan a simțit că radicaliĭ în general și regretatul Dokicĭ în special, căutaŭ să insufle tînăruluĭ rege ideile cele maĭ democratice și apropierea și împăcarea cu familia Caragheorghevicĭ. Sfătuit de Dokicĭ, regele Alexandru a mers și a depus pe mormîntul regeluĭ Caragheorghevici, întemeetorul independențeĭ Serbieĭ, o coroană.

Dar democratizarea Regeluĭ Alexandru și apropierea luĭ de familia Caragheorghevicĭ, însamnă îndepărtarea luĭ complectă de Milan, prin urmare ruina și falimentul rușinos al acestuia.

Iată de ce Regele Milan, supărat de calea pe care o apuse fiul săŭ, s'a hotărît să se reîntoarcă în Serbia *à tous risques et périls.*

Regina Natalia

— Dar regina Natalia de ce s'a împăcat cu soțul eĭ și de ce s'a dat acuma de partea luĭ?

— Prințul Caragheorghevicĭ, avînd în vedere numaĭ prosperitatea Serbieĭ, fără săție socoteală cîtușĭ de puțin de interesele sale personale, s'a bucurat peste măsură cînd a văzut pe regele Milan plecat. El punea marĭ speranțe în tînărul rege și poate s'a prea grăbit să-ĭ demonstreze prietenia și devotamentul săŭ, oferindu-ĭ împăcăciunea celor două familiĭ rivale.

Această purtare mărinimoasă și patriotică a prințuluĭ a fost răŭ interpretată pe lîngă regina-mamă. Ea a crezut că prințul voește să întrebuințeze manopere fine, să pue stăpînire morală pe tînărul eĭ fiŭ, ca să-l poată răsturna maĭ ușor.

Infricoșată de această falșă interpretare a sentimentelor prințuluĭ Petru, ea s'a grăbit să le creadă și să se unească cu fostul eĭ soț pentru a salva dinastia Obrenovicĭ pe care, în mod greșit, o credea primejduită.

Ce crede prințul Petru

— Ce-a zis prințul Petru cînd a văzut că Milan se întoarce la Belgrad și că tînărul rege Alexandru să lasă a fi condus de instinctele criminale și liberticide ale tatăluĭ săŭ?

— Maĭ întîiŭ a fost grozav de mîhnit văzînd că trebue să se lepede de ilusiile pe care și le făcuse despre tînărul rege și că trebue să înceapă din noŭ lupta în contra sinistreĭ dinastiĭ Obrenovicĭ.

Pe altă parte s'a bucurat văzînd cît i se face de ușoară calea la tron prin purtarea nedemnă a dușmanilor săĭ.

Să-ĭ fi dat un palat plin cu bancnote, — și să știe cit e e avid de banĭ regele Milan, — și tot el n'ar fi lucrat maĭ bine ca să facă cu putință răsturnarea definitivă și apropiată a Obrenovicilor.

Ce se va întîmpla

— In fața suspendăreĭ constituțieĭ și în fața măsurilor ne maĭ auzite de autocratice și de arbitrare ale regeluĭ Alexandru, ce evenimente se pot întîmpla în Serbia?

— *Nicĭ nu maĭ încape îndoială că revoluția apropiată și alungarea definitivă a Obrenovicilor.*

— Prințul Petru va recurge el oare la această armă cu două tăișurĭ, la revoluție; și dacă e umanitar din fire, nu se va îngrozi el la ideea că se va vărsa atît sînge nevinovat.

— *Maĭ întîiŭ de toate, cu voia saŭ fără voia prințuluĭ, revoluția se va face. Depinde de prinț numaĭ cînd și cum să se facă.*

— Prin urmare sgomotul răspîndit de agenția Havas și de unele ziare austriace, că există un complot în Serbia, e adevărat?

— Da și nu. Da, căcĭ propriŭ zis în Serbia sînt astă-zĭ două milioane de conspiratorĭ,—întreaga populație care urăște pe tiraniĭ Obrenovicĭ și iubește pe democratul principe Petru.

Nu, fiind-că nu-ĭ la mijloc o conspirație propriŭ zisă, cu comitete secrete, cu corespondențe în regulă, cu bombe și dinamită.

— Dar corespondența dintre Cebinatz și prințul Petru, sechestrată zilele trecute la Belgrad, nu arată ea clar că există o conspirație în regulă, al căreia șef ar fi însu-șĭ prințul?

— Existența acesteĭ corespondențe e o minciună gogonată de-a Obrenovicilor. Uite cum stă lucrul: Cebinatz nu era de loc în relațiĭ personale cu prințul Petru, dar din simpatie pentru dînsul, imprimase o scrisoare-circulară, un fel de manifest de iubire, prin care poporul sîrb își arată nemulțumirea în contra măsurilor tiranice luate de rege și dorința de-a vedea pe prințul Petru punîndu-se in capul uneĭ mișcărĭ de rĕsturnare a Obrenovicilor și de restaurare a constituțieĭ suprimate.

Iată la ce se reduce grozavul complot, de care prințul e de alt-mintrelea cu totul strein.

Revoluția

— Și de ce mijloace ar dispune eventuala revoluție din Serbia?

— **De cele 280.000 de puștĭ cu care noua constituție a înarmat poporul.**

— Armele acestea sînt ele și astă-zĭ în stăpînirea poporuluĭ?

— De sigur, și nimenĭ n'ar îndrăzni să încerce să i le iee.

— Dar cartușe are poporul?

— *De-o-cam-dată nu, dar la momentul oportun i se va furniza cartușe din belșug.*

— Dar Austria ce va face ea în asemenea împrejurărĭ, nu va interveni în favoarea Obrenovicilor?

— Nu, pot să te asigur că orĭ ce-ar zice gazetele apusene, Austria nu va face nicĭ o mișcare; *ea e legată de mîinĭ și de picioare.*

— Se zice totuși că Austria sprijină pe Milan, că fără sprijinul eĭ acesta n'ar fi îndrîznit să facă un pas.

— *Da, îl sprijinea odată. Astă-zĭ însă cabinetul de la Viena nu va da nicĭ cel maĭ mic ajutor, luĭ Milan,* **orĭ ce i s'ar întîmpla luĭ.**

— Și Regele Milan știe asta?

— *Cred că nu știe nimica;* **dacă ar fi știut-o, n'ar fi comis nicĭ una din fără-de-legile pe care le-a comis, și nicĭ n'ar fi îndrăznit să pue piciorul în Serbia.**

Tratatul secret

— Eĭ cum se poate explica această atitudine neexplicabilă a Austrieĭ?

— Iată cum. Rusia a fost în tot-deauna împedicată de Austria ca să intervie în Bulgaria, acum, ca compensație și răzbunare, Rusia a comunicat formal cabinetuluĭ din Viena, *că se va opune cu orĭ-ce preț uneĭ intervențiĭ a Austrieĭ în Serbia.*

Ca să se pue o dată capăt acestor neînțelegerĭ viĭ și periculoase, cabinetele din Viena și Petersburg aŭ negoțiat un tratat de neutralitate. **In virtutea acestuĭ tratat, deja sub-scris de ambele părțĭ, Rusia și Austria se angajează reciproc ca să nu intervie nicĭ într'un chip în afacerile interne ale Romînieĭ, Serbieĭ, Bulgarieĭ și Muntenegruluĭ, orĭ-ce ar fi și s'ar întîmpla în acesle patru State.**

— Știrea aceasta e de o extremă importanță; sînteți sigur de ea?

— **Absolut sigur.**

— Regele Milan știe ceva despre existența acestuĭ tratat?

— Probabil că nu, căcĭ de ar fi știut nu s'ar fi angajat în periculoasa aventură în care înoată astăzĭ. *Căcĭ numaĭ un om nebun putea să se expue de bună-voe la fuga rușinoasă saŭ la soarta luĭ Maximilian.*

Cred că știrea asta cînd va ajunge la urechile luĭ Milan, *va face inutilă orĭ-ce revoluție.*

Pe cînd răsturnarea?

— Dacă lucrurile staŭ ast-fel, atuncĭ prințul Petru e sigur de izbîndă.

— Evident. De aceea nicĭ nu se grăbește. Are simpatia poporuluĭ întreg, 280,000 de puștĭ la dispoziție, plus tra-

tatul de mai sus, care-i cu totul în avantajul lui.

E probabil că prinţul Petru Caragheorghevici, fiind dată prudenţa care-l caracterizează, va aştepta, fără nici o grabă, ocazia favorabilă pentru a intra în Serbia.

— Aşa, în mod probabil, cam cînd credeţi că se pot întîmpla în Serbia evenimentele grave pe care le prorociţi cu atita siguranţă?

— He! E greŭ de fixat ziua şi ceasul. Asemenea evenimente se pot întîmpla şi peste o săptămînă ca şi peste cîte-va luni. Ceea-ce ştiŭ cu siguranţă absolută, **este că prinţul Petru e ferm hotărît să intre în luptă făţiş şi energic, de dată asta.**

Dar să spuiŭ curînd şi cum, n'o ştiŭ; şi chiar de-aşi şti-o, n'aşi putea-o spune.

* * *

Aici s'a isprăvit interesanta noastră conversaţie şi felegianul al doilea cu cafea fină de Moka.

Am mulţumit călduros autorului informaţiilor de mai sus, care mi-a făgăduit că mă va ţine în curent cu toate cele ce vor mai petrece de-acum încolo în Serbia:

La sfîrşit l'am întrebat ce crede despre venirea prinţului Arsenie Caragheorghevici la Bucureşti şi despre convorbirea pe care am publicat'o în *Adevĕrul*.

Mi-a răspuns că prinţul Arsenie n'are nici un amestec în toatea acestea şi se miră că a comis imprudenţa să mă primească, chiar dacă era hotărît să nu-mi spue nimic grav.

De-asemenea mi-a spus că prinţul Alexie s'a cam pripit să publice scrisoarea din *Figaro*. Probabil că astă-zi el regretă imprudenţa pe care a comis'o, fără să cugete mai întîi serios la ceea-ce face.

Concluzie

Regret din suflet că nu pot da numele persoanei cu cara am avut convorbirea de mai sus, atunci s'ar vedea din ce sorginte autorizată am obţinut aceste extrem de grave şi de interesante informaţii.

Deja gazetele nemţeşti încep să confirme o parte din informaţiile noastre.

Aşa dar, trebue să ne aşteptăm în curînd la evenimente de cea mai mare gravitate.

Putem asigura pe cititorii *Adevĕrului* că vom fi în măsură să le dăm la timp cele mai exacte şi mai timpurii ştiri, în chestia sîrbească.

I. Theodorescu.

ENTUSIASM OBLIGATORIU

Dările de seamă din acest an ale ziarelor oficioase asupra părăzilor de la 10 Maiŭ, s'ar putea zice că aŭ fost o icoană perfectă a chipului în care s'aŭ petrecut în realitate aceste părăzi. Rapoarte reci şi sarbede, ca şi atitudinea şi aspectul publicului care ieşise la comedie, ici şi colo cîte un calificativ vîrît în silă, întocmai ca *uralele* de poruncealǎ ale bieţilor soldaţi înşiraţi pe marginile trotuarelor.

Pînă şi *Monitorul oficial*, al cărui entuziasm de 10 Maiŭ e absolut obligatoriŭ, nu mai cutează să vorbească de cît de *satisfacţiunea* cu care—cică—publicul aştepta pe Suveran, «pentru a arăta din noŭ sentimentele *lor* de cea mai respectuoasă iubire şi devotament».

Toţi cei cari aŭ fost de faţă ştiŭ bine că în realitate publicul n'a arătat nimic Suveranului; abia pe ici pe colo dacă se găsia cîte un răsleţ care-i arăta — pălăria, şi nimic mai mult.

Numai în partea «călduroaselor felicitări şi urări» primite prin scrisori şi telegrame, s'a păstrat vechiul cliseŭ al «Preşedinţei consiliului de miniştri», cu toate nostimadele lui stilistice:

«*Marele aniversar* de 10 Maiŭ curent, fiind salutat, etc., — D. ministru preşedinte este însărcinat»,—ş'aşa mai departe,

* * *

Singura gazetă care a îndrăznit să pronunţe cuvîntul *entusiasm* cu ocazia *aniversarului curent* este confratele *Galaţii*, care zice:

«Entusiasmul pentru aniversarea proclamărei Regatului şi a coroanei puse pe capul primului Rege al Romîniei era de nedescris».

Cum însă confratele face o greşală, căci aniversarea proclamărei Regatului este la 14 Martie, şi deci fraza aceasta trebuie scoasă din darea lui de seamă, ar rămîne că: «Entusiasmul... coroanei puse pe capul primului Rege era de nedescris».

De, asta se mai poate. **Cr.**

IAROSLAV VRCHLICKY

ARMISTIŢIŬ

(Urmare şi fine)

De astă dată bărbatul nu se mai putu stăpîni.

— Cît de aspră şi nedreaptă eşti, Irino! Ce vrei? Doar nu ne merge noua mai răŭ de cît tuturor şi va da Dumnezeŭ şi va fi mai bine. Trebue să avansez o dată, aşteaptă numai pînă la anul noŭ şi vei vedea. Gîndeşte-te numai la multele mii de oameni cari aŭ mai puţin de cît noi şi totuşi sînt mulţămiţi. Nu vin toate într'o zi. Ştiŭ, amărăciunea ta nu e neîntemeiată, dar nici eŭ nu sînt de vină. Vezi doar cît mă căznesc pentru a-ţi îndulci traiul.

— De pildă cu escursiunea de azi! respunse ea în batjocură.

— Nu, zise bărbatul serios, nu cu asta, dar cu nesfîrşita mea răbdare, Irino. Şi încă ceva trebue să-ţi spun. Dacă eşti nedreaptă către mine — bine — o îndur, m'am învăţat cu asta în cursul anilor. Poate că tot ne-am înşelat cînd ne-am luat. Asta nu se mai poate schimba. Dar mi-e de copii — şi către dînşii eşti nedreaptă. A trebuit să-ţi spun asta, chiar dacă te-ai supăra. Ţi-am spus-o!

Irina se opri. Toată făptura i-se înfioră de o aţiţare puternică, a cărei expresiune fu în cele din urmă un scîncit neînţeles.

— Ah, ce copii — copiii tăi — dacă ar fi cel puţin băeţi — dar sînt numai fete — nu-mi vorbi de ele. — De astă dată bărbatul nu respunse. Atinsese punctul cel mai dureros al legăturilor lor. Lui îi lipsi puterea pentru a vorbi de asta—ea însă o făcu într'o stare de seriozitate sălbatecă, în chip brutal, de astă dată însă el simţea cu dînsa şi o compătimea în gînd. De-aceea tăcu. Abia după o pauză mai lungă, zise liniştit:

— Sînt oameni cari n'aŭ nică măcar asemenea copii.

Mai mult nu vorbiră. In sfîrşit ajunseseră în culmea dealului. In birtul de sus nu căpătară într'adevăr alt nimic de cît nişte unt prost şi pîine rece, berea de asemenea era proastă. Copiilor negreşit tot una, lor le plăcu şi mîncară pentru mai mult. După gustarea asta sărăcăcioasă se duseră cu toţii în pădure, cutreerară cîte-va drumuri şi ajunseră la un zid scund. Printre copaci licăreaŭ cruci şi pietre de mormînt.

Merseră înainte. Pe tăpşanul de deasupra dealul îi sta un cimitir mic, sătesc. Se întindea aici cu poezia-i tăcută în mijlocul unui zid jos, p'alocurea dărăpănat, făcut din pietre late şi peste care se plecaŭ salcii triste şi tufe de soc negru. Printre crucile simple se ridicaŭ tulpine de nalbă înflorită, floarea soarelui îşi legăna capul greoiŭ, auriŭ, obosită şi somnuroasă parcă.

De jur împrejur numai flori obicînuite: piciorulviţelului, barba împăratului, garoafe amestecate printre talpa gîştei, leveţnică şi nelipsita potcoavă. Un miros tare, ameţitor ieşea din flori. Crucile de marmoră scînteiaŭ la lumina soarelui de ameazi, ca umede de rouă saŭ de lacrimi; în iarbă ţîrîia greerul şi printre crăpăturile zidului se furişaŭ şopîrle. Şi dejur împrejur tăcerea, tăcerea solemnă, aproape fantastică a unei amezi de Duminecă.

Poarta de fier a cimitirului era dată de perete. Escursioniştii noştri, ispitiţi, intrară. La început citiră maşinaliceşte inscripţiile şi numele ce se vedeaŭ pe cruci şi monumente. Curînd însă îi atrase umbra deasă a unui copac mare ce stătea singur de o parte lîngă zid. Aci era aşa de tăcere, aşa de plăcut, aşa de liniştitor! Bărbatul, fără să-i pese mult de femee, se aşeză la umbra copacului — era atît de frumos acolo! El se întoarse în iarba naltă şi se puse să viseze pentru sine. Căruţa cu copilul stătea lîngă zid. Perdeaua-i albastră era lăsată şi mititica dormea dedesupt, roşie ca un trandafir. Malvina se linguşea cu un buchet mare de flori de pădure pe lîngă D-na Irina, care, ca la vr-o zece paşi mai încolo, se oprise dinaintea unui mormînt mic, deschis. O scîndură era pusă peste el şi pe scîndură un sicriŭ de copil, mic, negru. Nimic mai mult.

D-zeŭ ştie ce începu să mişte în adîncul acestui suflet trufaş, neastîmpărat şi nemulţămit. D-na Irina stătea dinaintea mormîntului şi faţa-i frumoasă se schimbă în chipul Meduseĭ. Mîna el, în mănuşa lungă, galbenă, strînse cu putere mînerul umbrelei, care o înfigea tot mai adînc în pămîntul cimitirului. In colţurile gurei frumoasei femei era spasm şi tremur—trupul mlădios se înfioră, pieptul junonic se ridica furtunos sub scîncitul înăbuşit. Mai mult nu putu să se stăpînească. Isbucni în plîns cu hohote şi şopti respirînd greŭ:—Doamne, copiii mei—să-ţi pierzi aşa copiii—nu, nu, asta n'ai s'o îngădui, Doamne, n'o îngădui!

Şi statuia mîndră se plecă spre Malvina uimită, care tocmai voia să se pue jos lîngă sicriŭ pentru a împleti cunune de flori, buzele trufaşe începură să sărute faţa palidă şi părul auriŭ al copilului.

Pe urmă femeea păşi încet, trăgînd copila după sine, către bărbatul săŭ, care era culcat în iarbă şi privea apatic în azurul nesfîrşit al cerului. Ea se puse lîngă dînsul încet, încetişor, pentru ca să nu-l deranjeze de o dată şi prin asta să-l supere, îl apucă de mînă, o udă cu lacrămi fierbinţi şi buzele sale, poate pentru întiia oară, şoptiră cu simţire adîncă, sinceră, cuvîntul ceresc: «Iertare!»

Trad. de **Hus.**

INFORMAŢIUNI

In armată destrăbălarea a ajuns la culme.

Maiorul Niţă Soare se vede de odată permutat de la Bîrlad la Dorohoiŭ; el aleargă în Bucureşti la colonelul Popescu, secretarul general al ministerului de rezboiŭ, şi să tîngue că a plătit chiria casei, că îi rămîn copii fără şcoală, şi multe alte pagube ce i se aduc prin această mutare.

Colonelul Popescu rĕspunde maiorului Soare că după a sa cerere s'a ordonat mutarea.

Maiorul Soare se jură că nici s'a gîndit la aşa ceva, căci mutarea pentru el e o ruină.

Ce zici D-le colonel Popescu?

Nu crezi D-ta că această mutare miroasă de departe a rĕzbunare saŭ a.......

La 10 Octombrie a. c. se va ţine concurs pentru ocuparea a şeapte burse din fondul Iosif Niculescu, şi anume:

Pentru filologie şi literatura limbei elene; geologie; boalele de copii, a se studia la Paris.

Pentru chimia agricolă; dreptul roman; teologia, a se studia în Germania.

Limbele slave, la Praga saŭ Petersburg.

Concurenţii vor trebui să fie romîni, mai mici de 30 de ani, să fie licenţiaţi din ţară, iar cei cari vor voi să studieze boalele de copii, să fie doctori în medicină.

Consiliul permanent în unire cu inspectorii şcolari vor întocmi cît mai curînd programele pentru materiile care se vor cere la aceste concursuri.

In numărul de eri am anunţat că în ziua de sf. Constantin şi Elena, la 21 Maiŭ, D. dr. profesor Grecescu, va face, împreună cu studenţii anului întîiŭ al facultăţei de medicină şi farmacie, o excursiune la Comarnic: în adevăr se va face această excursiune, dar nu la Comarnic ci la *Comana* în judeţul Vlaşca.

Monitorul de azi publică, pe 120 de pagine, fixarea tuturor parochiilor urbane şi rurale din ţară.

Ni se comunică următoarea convocare:

In faţa monstruoasei osîndiri a Comitetului naţional din Transilvania toţi D-nii studenţi universitari sînt invitaţi a se întruni de urgenţă în sala cea mare a universităţii, astă-zi, Simbătă orele 8 seara.

Comitetul naţional al studenţilor.

Atragem atenţiunea cititorilor noştri asupra interesantului interviev ce publicăm la pagina I.

Ministerul instrucţiunei invită pe directorii şcoalelor să trimită, la a patra expoziţie a cooperatorilor, lucrări prezentabile, dacă le aŭ.

Desminţire la desminţire.

Agenţia Romînă ne roagă să-i rectificăm desminţirea dată de ea eri ştirei despre arestarea lui Ranko Taişici; această ştire *s'a confirmat*, nu *s'a desminţit*, după cum din eroare s'a zis.

Simpaticul nostru amic Traian Demetrescu, care îşi întrerupsese colaboraţia, îşi reia de mîine locul săŭ la *Adevărul Literar*.

Aducem cu plăcere la cunoştinţa cititorilor vestea aceasta. Tot de-odată anunţăm că Traian Demetrescu nu va colabora de cît la *Adevărul Literar* şi la *Evenimentul Literar*.

Apa în Bucureşti

Iată o chestiune de mare importanţă pentru Capitală, şi despre care s'a vorbit şi s'a discutat atît de mult.

Se ştie că D. N. Filipescu, primarul Capitalei, era de părere de a se aduce apă din munţi şi de a se mări pentru acest scop şi cursul Dîmboviţei; unii aŭ fost de părere de a se aduce apă din isvoarele de la Kiajna şi alţii din puţurile de la Băcu; acum însă se pare că a sosit impul ca această mare cestiune să capete o deslegare.

D. N. Filipescu împreună cu D. A. Saligni inginer-şef al serviciului podurilor de pe linia ferată Feteşti-Cernavoda, D. Cucu, directorul lucrărilor tehnice, D. Jules Wingez şi D. A. Popovici, consilier comunal aŭ făcut o excursiune pentru cercetarea izvoarelor, la Kiajna şi la Băcu.

Examinîndu-se cu multă atenţie izvoarele de apă de la Băcu, s'a găsit că ele pot da mult mai mare cantitate de apă, de cît necesitează oraşul; de alt-fel, Domnul Saligni şi-a arătat părerea sa de a se aduce apă din aceste izvoare, fiind-că apa e foarte bună, de o cantitate suficientă şi experienţa de un an de zile a dovedit că apa curge foarte regulat.

Constatîndu-se acestea D Filipescu a renunţat la ideia de a se aduce apă din munţi şi s'a hotărît să stărue pentru a se aduce cît mai curînd apă de la Băcu, şi aceasta din mai multe puncte de vedere; întîiŭ fiind că aducerea apei din munţi ar costa peste 25 milioane, pe cînd aducerea apei de la Băcu va costa 1 milion şi jumătate cel mult; al doilea timpul pe care îl necesită lucrările aceste din urmă este pe sfert mai scurt; al treilea, apa adusă din munţi în ori şi ce condiţiuni va fi mai puţin rece de cît cea adusă de la Băcu.

In fine, e bine că am ajuns pînă aci; în curînd se va propune chestiunea în consiliul comunal; la timp vom da cititorilor noştri, hotărîrea consiliului comunal precum şi alte amănunte pe care sperăm să le putem avea.

Iţar.

Ce s'a făcut cu banii strînşi de pe la diferite reprezentaţii, în scopul de a se ridica un bust lui Anton Pan?

* * *

De asemenea am fi curioşi să aflăm ce s'a făcut cu banii incasaţi pentru *balul studenţilor universitari din Bucureşti, dat sub înaltul patronagiŭ al Doamnei Eufrosina L. Catargiu?*

Balul nu s'a mai dat. Dar cu banii ce s'a făcut? Cine-i are?

Condamnările de la Cluj

Sentinţa în procesul de la Cluj trebuia să se rostească încă de alaltăieri, joi. Cum însă refuzul acuzaţilor de a se apăra a venit pe neaşteptate, Curtea şi juraţii aŭ rămas nedumeriţi: *nu primiseră încă de la Pesta instrucţiuni* cum şi ce să facă.

Preşedintele Curţii a suspendat deci şedinţa, spre uimirea acuzaţilor şi a publicului, fără ca să mai esplice pentru ce.

* * *

Ieri în sfîrşit instrucţiunile de la Pesta aŭ sosit.

Sentinţa s'a pronunţat la ora 3 şi jum. d. a., iar verdictul s'a dat la ora 5.

In sala Curţei cu juraţi publicul a fost oprit să intre în ultimele două zile ale procesului. Chiar soţiile acuzaţilor aŭ fost oprite la poartă şi aŭ stat acolo pînă la sfîrşitul procesului.

Vestea despre condamnări s'a lăţit ca fulgerul în Cluj şi de acolo în toată Transilvania şi Ungaria.

Indignarea între Romîni e la culme; fierberea e atît de mare pretutindeni în cît cu adevărat s'ar putea întîmpla lucruri grave, dacă n'ar fi aşa zişii «agitatori» cari îşi daŭ toată silinţa să ţină în frîŭ indignarea poporului.

Ungurii din tot Ardealul sînt coprinşi de o mare panică. Deja ziarele din Pesta insereazǎ ştiri despre răscoale sîngeroase ce ar fi izbucnit, — fireşte însă numai în imaginaţia aprinsă a ungurilor ardeleni.

Pretutindeni ungurii strigă după armată, ca să-i apere în potriva «răzvrătitorilor romîni».

* * *

In stabilirea *cheltuelelor de judecată* care, după cum s'a văzut, se urcă la umflata sumă de 6500 de franci, s'a socotit cîte: 30 de franci pe zi excelenţilor tălmaci cari aŭ contribuit cu atît succes la încurcarea procesului; cîte 30 de franci *pe oră* stenografului; cîte 62 de franci pe zi *pentru sală*, iar pentru *aranjamentul* sălei 424 de franci.

E vorba dar ca acuzaţii să-şi plătească pînă şi banca pe care aŭ şezut, şi care probabil acum va rămînea în posesia statului maghiar.

* * *

In considerentele cari aŭ însoţit verdictul Curţei, se spunea că *doctorul Lucaciŭ* ar fi în realitate şeful întregei agitaţii. *De aceea s'a dat acestui singur acuzat maximul pedepsei.*

Printre condamnaţii de la Cluj nu se află încă aceea a D-lui Septimiu Albini, secretarul comitetului naţional. D. Albini, fiind bolnav, n'a putut asista la şedinţele din urmă ale procesului, şi ast-fel a rămas ca D-sa să fie osîndit mai pe urmă. După cum s'aŭ dat pedepsele, este probabil că nici D. Albini nu va scăpa cu mai puţin de 3 ani.

Noul ministru de rezbel

In urma refuzului tuturor generalilor de a primi portofoliul ministerului de războiŭ, guvernul a fost nevoit să recurgă la nişte umilinţi neînchipuit de mari pe lîngă generalul Manu, pentru a-l hotărî să primească a intra în cabinet şi a lua portofoliul războiului.

Preşedintele Camerei în cele din urmă a cedat tuturor stăruinţelor şi a primit.

Ast-fel deci, bietul conu Lascarake a scăpat de beleaua ministerului de războiŭ, unde s'a făcut atît de mult de rîs!

DIN BACĂŬ

(Corespondenţă particulară a ziar. *Adevărul*)

Prigonirile ţăranilor

Nici pînă în ziua de azi nu s'a contenit încă cu arestările bieţilor ţărani, din care cauză oamenii staŭ mereŭ refugiaţi prin păduri, lăsînd în părăsire munca cîmpului, aşa că dacă această stare va mai continua, aŭ să rămîie oamenii fără recolte.

Atît de mare e groaza ce s'a vîrît în ţărani, în cît cu nimica nu-i mai poţi împăca; se tem cumplit de arestare şi de bătaie.

Arestaţii

Sute de oameni staŭ închişi, şi cu toate demersurile făcute, nu s'a putut obţine liberarea lor, «pînă nu va fi gata instrucţia». Cum însă instrucţia aceasta ameninţă să se prelungească pînă la vr'o două luni, ea va duce la sapă de lemn pe toţi cei arestaţi, între cari se ştie că sînt oameni cei mai fruntaşi şi mai harnici de prin sate.

Chiar în ziua de 11 Maiŭ aŭ fost la Leontineşti 100 de soldaţi cari aŭ arestat pe Const. I him, cel cu degetul împuşcat; soldaţii mai aveaŭ o listă de 4 oameni, dar nu i-a putut prinde, de oare-ce satul e pustiŭ.

In ziua de *10 Maiŭ* aŭ fost arestaţi în comuna Ardeoani patru oameni: Ioan Ahip, Alecu Popa, Iftimie al Paraschivei şi Gh. Turata.

In Moineşti s'aŭ făcut de asemenea şase arestări printre negustori; cei-l'alţi negustori romîni aŭ fugit şi staŭ ascunşi în muntele Taşbuga.

Cum se aresteazǎ oamenii

Am fost faţă cînd s'a adus de la Comăneşti un om sub escorta a 4 soldaţi; am întrebat pentru ce, şi mi-a răspuns că nu ştie absolut nimic; a fost găsit aşa pe drum, venind spre casa lui, şi soldaţii l'aŭ luat.

Un alt locuitor, Ioan Capătă, tot din Comăneşti, a fost arestat după o simplă pîră a primarului, cu care e certat.

Cercetări. — Agitaţia se 'ntinde

Prin comune funcţionarii administrativi continuă cu cercetările, pentru a dovedi pe «instigatori».

In ziua de 10 Maiŭ s'aŭ făcut investigaţii în comuna Bucşeşti.

După informaţiile ce am, agitaţia printre ţărani se întinde şi în jud. Neamţu.

Este enormă indignarea în contra celor cu puterea de la Bucureşti, cari tolerează acel soiŭ de «instrucţie», ce va duce la sapă de lemn o mulţime de lume, şi cari nu înţeleg încă la ce mai poate da naştere nenorocita lor de lege a maximului.

Leon.

GREVELE

Paris, 13 Maiŭ. — O telegramă din Port-Saïd anunţă că Englezii aŭ intenţia să debarcheze, pentru a menţine ordinea ameninţată de încărcătorii de cărbuni, cari s'aŭ pus în grevă.—O corabie a diviziei levantului a primit ordinul să se ducă la Port-Saïd.

DINAMITARZII

Buenos-Ayres, *13 Maiŭ.—S'a descoperit un complot şi s'aŭ confiscat mai multe bombe, 3 Francezi, 2 Austriaci, şi un Italian a fost arestaţi. Ei proiectaŭ să arunce în aer Congresul şi Bursa.*

Paris, 13 Maiŭ.—S'a constatat că anarhistul arestat de curînd trimesese ajutoare băneşti autorilor atentatului din Liège.

ŞTIRI MARUNTE

Societatea «Malbisch Neurim» pentru îmbrăcarea copiilor săraci fără deosebire de religiune, naţionalitate şi sex, invită pentru Duminecă la orele 4 p. m, pe toate persoanele care se inteseazǎ de mersul acestei societăţi de a lua parte la festivitatea îmbrăcărei a 70 de copii săraci ce se va face în localul şcoalei de fete «Fraternitatea Zion» din strada Sf. Vineri, 11.

* * *

D-nii C. Georgescu profesor de matematică la gimnaziul din Buzăŭ, Emil Istrate profesor de ştiinţele fisico-chimice la liceul din Focşani, şi M. Raşcu maestru desemn la esternatul de fete din Iaşi, aŭ fost numiţi definitivi la catedrele pe care le ocupă.

* * *

D. V. V. Maniu, licenţiat în matemateci, a fost confirmat în postul de secretar al facultăţei de ştiinţă din Capitală.

* * *

Prin *Monitorul* de azi se publică diferite graţiări şi reduceri de pedepse. Printre cei graţiaţi se află şi un preot, care fusese condamnat la 15 zile închisoare.

* * *

Tînărul student în medicină Eugeniu Szenti, despre care gazetele anunţaseră că a căzut grav bolnav în urma unei congestii cerebrale, este azi pe deplin restabilit.

* * *

A apărut primul număr al *Revistei Ştiinţifice ilustrate*. Este o publicaţiune interesantă, variată, foarte bine ilustrată şi dirigeată de o persoană competinte, D. I. N. Papadopol, inginer. Iată conţinutul acestui număr:

Către cititori. — Universitatea din Bucureşti (cu ilustraţiune).— Căile noastre ferate: (istoric).—Proiectilul cuirasat de 6, mm.5, model romîn (cu două ilustraţiuni). — struguri şi vinuri din viţă americană. — Gurile Dunărei: Regularisarea braţului Sulina (cu o cartă). — Numere triunghiulare. — Noutăţi matematice. Cugetări şi curiosităţi.—Comptor kilometric de bicicletă (cu ilustraţiune).—Fotografia (cu două ilustraţiuni).—Descoperirea aurului în California.—O grădină pe un miez de pîine (cu două ilustraţiuni). — Problema No. 1. — Umbra (ilustraţiune).

Revista Sciinţifică ilustrată se află de vînzare la toate librăriile. Costul abonamentului este de 12 lei pe an.

* * *

Cetăţeanul Ştefan Constantinescu din strada Apolodor, 33, ni se plînge că agentul primăriei însărcinat cu încasarea taxei pentru gunoi, a venit în prăvălie şi i-a cerut drept bacşiş o carte de abonament pentru 12 rasuri pentru a-l îngădui să plătească mai tîrziŭ taxa pentru gunoi. Cetăţeanul se înţelege că a refuzat aceasta, agentul însă pentru a se răzbuna i-a pus imediat secfestru pe mobile şi, fără să-i facă vre o somaţiune saŭ să-i dea vre-un termen, a şi fixat vînzarea pe a doua zi chiar.

Intrebăm pe D. primar Filipescu, cum se chiamă în limbagiul D-sale purtarea agentului cu pricina? Dacă cum-va e incorectitudine, atunci să facă cele de cuviinţă.

* * *

Lucrătorul Wentel Ehret ni se plinge că patronii unuĭ atelier mecanic de reparat maşinĭ agricole sub firma Riegler & Horban vin prin căpitală şi scot lucrătoriĭ mecanicĭ de prin ateliere cu diferite făgăduelĭ de salariĭ marĭ şi apoĭ odată lucrătoriĭ ajuuşĭ la Călăraşi sînt şicanaţĭ în chipul cel maĭ nedemn cu plata salarĭilor.

Lucrăturul Ehret ne roagă să publică acestea pentru a nu se maĭ păcăli şi alţiĭ după cum s'a păcălit dînsul.

HOLERA

Königsberg, *13 Maiŭ.—In urma apariţieĭ holereĭ în Rusia, guvernatorul a decis ca intrarea călătorilor venind din Rusia în districtele Neidenburg şi Ortelsburg să fie permisă numaĭ prin Illova.*

DIN IAŞI

(Corespondenţă particulară a *Adevăruluĭ*)

Clubul liberal. — Alegerile comunale. — Intrunire de protestare.

Clubul liberal din localitate este convocat în adunare plenară pentru joĭ seara.

Toate grupările încorporate la club vor lua parte. Le ordinea zileĭ alegerea preşedinteluĭ şi ziarul local al clubuluĭ. D. Mirzescu, zice-se, va fi fi ales preşedinte. In privinţa ziaruluĭ, se pun marĭ strădănuinţe ca *Legalitatea* să devie zilnică. Pentru acest sfîrşit, subvenţiile pe care uniĭ din liberaliĭ ieşenĭ le dădeaŭ fostuluĭ cotidian *La Patrie* vor fi afectate vitoruluĭ cotidian ieşan.

Alegerile comunale

Se crede cu siguranţă că pentru Iulie viitor vom avea în orĭ-ce caz alegerĭ comunale. Diferite combinaţiĭ se fac de pe acuma. Se zice că conservatoriĭ şi junimiştiĭ vor pune în capul listeĭ numele D-luĭ Gr. Macri, şeful radicalilor din localitate, pe care îl vor susţine în consiliŭ pentru înalta funcţie de primar al Iaşuluĭ. Numele D-luĭ Macri este colportat deja de către agenţiĭ conservatorĭ prin mahalale.

Asta e culmea farseĭ!

Intrunire de protestare

Pentru Juoĭ la orele 3 p. m. o întrunire studenţească este convocată în aula Universităţeĭ; studenţiĭ se vor aduna pentru a protesta în potriva denunţăreĭ falşe şi criminale făptuit de un ziar naţionalist (?!) din Bucureştĭ, denunţare îndreptată în contra unuĭ coleg al lor romîn dintr'o ţară subjugată.

Păcuraru.

ŞTIRĬ FINANCIARE-COMERCIALE

Viena, 13 Maiŭ. — Camera deputaţior a adoptat în mod definitiv bugetul şi legea financiară pe 1894.

Bugetul presintă la veniturĭ 623,152.030 florinĭ şi la cheltuelĭ 620,834,011 florinĭ; prin urmare, un excedent de 2,323,010 florinĭ.

Budapesta, 13 Maiŭ.—Conferinţa de astă-seară a partiduluĭ liberal a adoptat fără modificare proiectul pentru plata datorieĭ flotante.

Berlin, 13 Maiŭ. — *Oficialul* publică un decret imperial prin care se urcă cu 50% drepturile tarifuluĭ general al vămilor pentru prndusele spaniole. Această disposiţie va intra imediat în vigoare.

Petersburg, 13 Maiŭ. — In urma situaţiuniĭ critice a crediuluĭ funciar central, obligatoriĭ s'aŭ întrunit pentru a ocroti interesele credituluĭ. Banca a cerut ajutorul guvernuluĭ pentru a face posibilă lichidarea.

EDIŢIA A TREIA

ULTIME INFORMATIUNI

Conul Lascar şi-a rĕzbunat depeşa-ĭ englezească adresată prefectuluĭ de Bacăŭ, D. R. Rosetti.

Crezînd că această depeşă a fost vîndută de elevul telegrafo-poştal Blanchin, Conu Lascar printr'o decisiune ministerială l'a destituit.

D. Al. Em. Lahovary, ministrul plenipotenţiar al ţeriĭ în Roma, a sosit ierĭ în Capitală.

Prin cercurile guvernamentale se agită cestiunea reînfiinţăriĭ pedepseĭ cu moarte.

Sîntem pozitiv informaţĭ că această cestiune s'a discutat în consiliul de miniştri, dar nu s'a luat încă nicĭ o hotărîre de teama opinieĭ publice.

E însă aproape sigur, că în viitoarea sesiune parlamentară guvernul va încerca să reînfiinţeze această pedeapsă medievală.

Astă-seară Simbătă la orele 8 şi jumătate, D. C. Dobrogeanu-Gherea va ţine la „Clubul Muncitorilor" (sala de sus a Băilor Eforieĭ) o conferinţă despre *Teoria salariilor.*

Apoĭ va vorbi D. Anton Bacalbaşa despre *Două ligĭ.*

D-niĭ profesorĭ universitarĭ aŭ primit din Paris maĭ multe liste de subscripţiĭ pentru ridicarea uneĭ statue doctoruluĭ Charcot.

Se pune, pentru acoperirea acestor liste, o activitate foarte mare, care poate că n'ar strica să se întindă şi asupra listelor de subscripţie pentru statua doctoruluĭ Davila. Fără a voi să-l comparăm cu Charcot, dar credem că doctorul Davila ar merita şi el toată cinstea din partea tagmeĭ noastre doctoriceştĭ, care-ĭ datoreşte atît de mult.

S'a autorizat o loterie de 150.000 de leĭ pentru acoperirea cheltuielilor necesitate de expoziţia Cooperatorilor, care se va deschide la Bucureştĭ la 14 August. Loteria este aşa *organizată*, că numărul total al biletelor să fie de 150.000 de leĭ, iar suma totală a cîştigurilor de 30.000.

Cum se vede, şansele aceşteĭ loteriĭ sînt foarte slabe.

In foaia oficială de azĭ, 14 Maiŭ, se publică deciziunea ministerială relativă la examenul tinerilor şi subofícerilor de toate armele, aspiranţĭ pentru şcoala militară de administraţie. Acest examen se va ţine în Bucureştĭ la 15 Iulie.

Antrepriza stabilimentuluĭ băilor de la Lacul Sărat a oferit ministeruluĭ de răsboiŭ o însemnată reducţiune pentru soldaţiĭ şi gradele inferioare carĭ, după recomandaţia doctorilor, vor avea nevoie de o cură acolo. Reducţia e pînă la 1.25 pentru băile calde şi 0.50 pentru cele recĭ.

Adevărul Literar de mîine, Duminică 15 Maiŭ, cuprinde sumarul următor:

Comerţ, copiĭ! de *Anton Bacalbaşa.*

Galeria imparţială *(Burghezul de peste drum)* de *Wunder.*

Uneĭ moarte, (poezie) de *Traian Demetrescu.*

După 10 Maiŭ, de *Rigolo.*

Nălucire, de *Tradem.*

Superficialităţĭ academice, de *Cr.*

Fragment dintr'un jurnal, de *Index.*

Erĭ, azĭ, mîine, de *I. Theodorescu.*

ILUSTRAŢIE

DOUA CLASE

S'a acordat medalia „bene-merenti" clasa I D-luĭ A. Fotino pentru publicaţiunĭ medicale.

Pensionul de fete al D-neĭ Arcadius s'a închis din ordinul ministruluĭ instrucţiuneĭ publice.

Planurile noueĭ clădirĭ a facultăţeĭ de medicină s'aŭ terminat. Ele aŭ şi fost înaintate ministruluĭ instrucţiuneĭ.

Prefecţiĭ judeţelor aŭ invadat în capitală fiind chemaţĭ de D. L. Catargiu.

Li s'aŭ dat instrucţiunĭ verbale privitoare la reprimarea răscoalelor ţărăneştĭ.

Inaintările în magistratură şi numirile la Curtea de casaţie nu se vor face pînă la finele luneĭ acesteia, din cauza opoziţieĭ D-luĭ Marghiloman de a numi pe D. Mandrea în postul de preşedinte de secţie la Curtea de casaţie.

Inaintările şi numirile se vor face pe ziua de 1 Iunie.

Subscrierile pentru acţiunile BănceĭAgricole urmează cu o animaţie extraordinară. Se crede, că numaĭ în ţară acţiunile vor fi acoperite de vr'o 20 de orĭ.

In străinătate vor fi acoperite de vr'o zece orĭ,—judecînd după subscrierile făcute pînă acum.

De cît uniĭ Domnĭ, nu se sfiesc a face şi aicĭ gheşefturĭ, vînzînd numerile la cîţi-va favoriţĭ, înainte de a se deschide ghişeturile.

Atragem atenţiunea D-luĭ ministru de finance asupra acestor gheşefturĭ, carĭ se practică maĭ ales la Banca Naţională.

D. Neniţescu, inspector şcolar, s'a întors din inspecţiunea pe care a făcut'o şcoalelor din Galaţĭ.

Vînzătorul de ziare Haralambie a găsit pe stradă o verigă cu opt cheĭ. Păgubaşul să treacă pe la administraţia ziaruluĭ *Lupta* spre a şi le lua.

La 21 Maiŭ va apare numărul festiv al revisteĭ societăţeĭ „Tinerimea Romînă" şi la care aŭ colaborat maĭ mulţĭ scriitorĭ romînĭ. Tot în aceiaşĭ zi se vor împărţi şi premiile la eleviĭ din şcoalele primare carĭ aŭ reuşiĭ la concursurile organizate de numita societate.

„EVENIMENTUL LITERAR" NO. 22

Directoare: **Sofia Nădejde**

Are următorul sumar:
Nereuşite literare, de *Sofiea Nădejde.*
In pădure (poezie), *I. Păun.*
Un congres, *C. Şărcăleanu.*
Cu Dumnezeŭ.... (poezie), *A. Steuerman.*
Cine sunt eŭ?, *C. Şărcăleanu.*
Nuvelă, *C. Florea.*
La recrutare (poezie), *M. Dafin.*
Posholologia de clasă—încheere, *C. Vraja.*
Probleme (poezie), *D. Nanu.*
Licenţiat No. 1, *Vindex.*
De dorul ochilor (versurĭ), *St. Loreanu.*
Ciorapul... «Vieţeĭ», *Verax.*
Amintirĭ din şcoală, *E. Taină.*
Pentru Domnul A. Vlăhuţă, *Direcţia.*
Grafomanul, de *X.*

Ministerul instrucţiuneĭ a trimis la o mare parte din şcoalele din ţară o frumoasă hartă în relief, reprezintînd Romînia şi ţările vecine şi în care înălţimile de teren sînt exact calculate.

Această hartă e lucrată la Berlin după originalul D-luĭ Boerescu, ofiţer superior.

CRIZA DIN FRANŢA

Paris, 13 Maiŭ. — D. Carnot a primit azĭ dimineaţă pe D. Peytral care a stăruit în refuzul săŭ de a forma cabinetul. D-sa a declarat că D. Bourgeois este cel maĭ desemnat pentru a resolva criza. D. Carnot va chema după ameazĭ pe D. Bourgeois.

— Se asigură că D. Bourgeois a cerut să consulte pe amiciĭ săĭ, înainte de a da un răspuns. D-sa voia să fie ajutat de D. Peytral în negocierile preliminariĭ. In fine, D-sa a declinat misiunea de a forma cabinetul; însă a declarat că ar primi un portofoliŭ într'un minister radical.

Preşedintele a chemat pe D. Brisson la Elisée.

Maĭ multe ziare cred că D. Carnot va reveni la ideea de a însărcina pe D. Dupuy cu formarea nouluĭ cabinet.

ULTIME TELEGRAME

Budapesta, 13 Maiŭ. — D. Wekerle a plecat după ameazĭ la Viena.

Viena, 13 Maiŭ. — Prinţul Ferdinand al Bulgarieĭ a sosit la 1.10 la Tremozen-Teplicz (Ungaria).

Londra, 13 Maiŭ.—Starea D-luĭ Gladstone continuă a fi satisfăcătoare.

Roma, 13 Maiŭ. — După o telegramă din Salern, stările despre sănătatea D-luĭ Nicotera sînt neliniştitoare.

Berlin, 13 Maiŭ. — Prinţul Frederic Leopold a plecat astă-seară la Bruxel, cu o suită militară, pentru a asista ca representant al împăratuluĭ, la căsătoria prinţuluĭ Carol de Hohenzollern.

Berlin, 13 Maiŭ. — Comisiunea CameriĭSeniorilor a adoptat cu toate voturile afară de unul, proiectul privitor la Camerile agricole. Proiectul va fi discutat în şedinţa Cameriĭ de la 30 Maiŭ.

Sesiunea va fi închisă la 31 Maiŭ.

Berlin, 13 Maiŭ. — *Post* află din sorginte autentică că nu e exact că Germania a produs o nouă conferinţă pentru Samoa şi că Anglia a aderat.

BIBLIOGRAFIE

A apărut **Acte relative la 2 Maiŭ 1864** cu o precuvîntare de D Dimitrie A. Sturdza, membru al AcademieĭRomîne.

Această carte este editată de D. Vasile M. Kogălniceanu, fiul mareluĭ bărbat de stat, defunctul Mihail Kogălniceanu.

* * *

A apărut un frumos volumaş de poeziĭ intitulate: **FLORI DE MAIU** de D. Al. Constantinescu (Alcon), lucrător-tipograf. 20% din aceste broşurĭ autorul donează Brutărieĭ Cooperative. Sînt depuse la toate librăriele din Capitală, precum şi la «Tipografia Nouă», pasagiul BănciĭNaţionale 19. Preţul *1 leŭ.*

* * *

S'a dat la tipar **Dicţionarul francezo-romîn al D-luĭ B. Florescu.**

Primul volum de una mie paginĭ, 20 de leĭ, prin abonament.

A se adresa la autor, str. Crinuluĭ, 19 bis, saŭ la principalele librăriĭ.

SPECTACOLE

La grădina Casino, din Strada Academieĭ, concertele orchestreĭ de sub conducerea D-luĭ Peters, aŭ început de Simbătă seara cu un mare succes.

Ochestra e compusă din adevăraţĭ artiştĭ şi programul întocmit din bucăţile cele maĭ alese ale repertorului modern.

* * *

Grădina Hugo.—Simbătă 14 Maiŭ 1894, *Reprezentaţie de deschidere* dată de trupa de operete germane şi de teatru de varietăţĭ. Vor urma regulat în fie-care seară reprezentaţiunĭ date de întregul personal al orfeuluĭ Herzmann sub direcţiunea personală a D-luĭ Carol Herzmann.

La administraţia acestuî ziar se află hîrtie (maclatură) de vînzare cu chilo.

Tipografia Nouă Pasagiul Bănceî Naţionale, căsele Karageorgevicî No. 19

Tipărit pe hîrtie din fabrica LETEA